

Звіт про акредитацію

Кластер «Богослов'я»

Карпатський університет імені Августина
Волошина, Ужгород
IP-1275-1

27-ме засідання Комісії ZEvA від 30 червня 2026 року

Пункт 04.06

Освітня програма	Ступінь	Тривалість програми	ECTS	Тип програми
Богослов'я	Бакалавр	4 роки	240	Денна/ заочна
Богослов'я	Магістр	2 роки	90	Денна/ заочна
Богослов'я	доктор філософії PhD	4 роки	60	Денна/ заочна

Договір про акредитацію підписано: 4 червня 2025 року

Дата візиту: 31 березня 2026

Контактна особа у закладі вищої освіти: Тетяна Горват, проректор з науково-педагогічної роботи та стратегічного менеджменту, завідувач кафедри менеджменту, фінансів та інформаційних технологій

Координатор освітніх програм ZEvA: д-р Барбара Гаферкорн

Експертна група:

- проф. д-р Стефанос Атанасіу, завідувач кафедри систематичного богослов'я (догматики, етики та екуменічного богослов'я), Мюнхенський університет Людвіга-Максиміліана.
- проф. д-р Ульріке Шредер, завідувач кафедри релігієзнавства та міжкультурного богослов'я, Ростоцький університет, Богословський факультет.
- Аннетте Мур-Нельсон, пастор у відставці, колишня керівниця Управління місії, екуменізму та глобальної відповідальності Євангельської церкви Вестфалії, у відставці (експерт від професійної спільноти).
- Тео Пах, бакалавр релігієзнавства, наразі навчається за магістерською програмою «Освіта – Культура – Антропологія», Університет імені Фрідріха Шиллера в Єні (представник студентства).

Ганновер, 6 липня 2026 року

Зміст

Зміст	2
I. Остаточне голосування експертної групи та рішення Акредитаційної комісії	3
1. Рішення Акредитаційної комісії ZEVA (дата)	3
2. Короткий виклад висновків експертів	3
3. Остаточне голосування експертної групи	5
3.1 Загальні аспекти	5
3.2 Богослов'я (бакалавр)	5
3.3 Богослов'я (магістр)	5
3.4 Богослов'я (PhD, доктор філософії)	5
II. Звіт про оцінювання експертної групи	6
1. Вступ: мета, структура та контекст процедури акредитації	6
2. Врядування, менеджмент та профіль університету	7
3. Оцінювання освітньої програми / освітніх програм	12
3.1 Спільні характеристики та стратегічний вимір програм	12
3.2 Очікувані результати навчання	13
3.3 Концепція та структура освітніх програм	16
3.4 Викладацький склад	23
3.5 Інфраструктура, ресурси та підтримка здобувачів освіти	24
3.6 Методи викладання та оцінювання здобувачів освіти	25
3.7 Забезпечення якості	28
3.8 Прозорість та публічна інформація	32
Додаток	30
1. Заява університету у відповідь на звіт експертів	31

I Остаточне голосування експертної групи та рішення Акредитаційної комісії

1 Рішення Акредитаційної комісії ZEVA (дата)

I. Остаточне голосування експертної групи та рішення Акредитаційної комісії

1. Рішення Акредитаційної комісії ZEVA (date)

Акредитаційна комісія ZEVA підтримує висновки звіту і рекомендації експертної групи та бере до уваги відповідь університету на звіт про акредитацію.

Акредитаційна комісія ZEVA ухвалює рішення акредитувати такі освітні програми, реалізуються у Карпатському університеті імені Августина Волошина, без умов, строком на шість років:

1. Богослов'я (бакалавр)
2. Богослов'я (магістр)
3. Богослов'я (PhD, доктор філософії)

Дане рішення ґрунтується на Стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG), Рамці кваліфікацій Європейського простору вищої освіти та рекомендаціях Посібника користувача ECTS, на які міститься посилання у Посібнику ZEVA щодо зовнішнього оцінювання освітніх програм.

2. Короткий виклад висновків експертів

Освітні програми розроблені для підготовки богословів для регіонального та українського ринку праці, насамперед для Православної Церкви України, і, на думку експертів, добре відповідають досягненню заявлених цілей.

Перелік богословських навчальних дисциплін видається послідовно структурованим. Якщо бакалаврська програма насамперед забезпечує практичну підготовку для діяльності, пов'язаної з Церквою, то післядипломні програми більшою мірою зосереджені на розвитку дослідницьких та аналітичних навичок. Очікувані результати навчання демонструють поступове зростання компетентностей здобувачів освіти та випускників залежно від рівня освіти, який вони прагнуть здобути. Крім того, очікувані результати навчання свідчать, що поряд із предметно-спеціальними знаннями розвиваються також міждисциплінарні компетентності, такі як критичне мислення, міжособистісна взаємодія та методологічні навички. На додаток до основного навчального плану студентам надається можливість вільно обирати навчальні модулі, у деяких випадках поза межами кафедри, і таким чином формувати власні освітні траєкторії.

Варто також відзначити, що богословський та православний зміст не розглядається ізольовано, а у взаємозв'язку з історичними, культурними взаємозв'язками та суспільними процесами в Україні, що свідчить про розуміння богослов'я як складової ширшого суспільного дискурсу.

Досягнення цілей навчання оцінюється за допомогою різних форм контролю. Розрізняються оцінювання, що здійснюється під час або в межах окремих навчальних дисциплін (поточний контроль), та підсумкові экзамені за модулями. Бакалаврська та магістерська програми завершуються підсумковим екзаменом. Для завершення цих освітніх програм підготовка письмової роботи не вимагається. Тому експерти рекомендують запровадити навчання академічному письму (зокрема навичкам академічного письма) якомога раніше в межах бакалаврської та магістерської програм, щоб закласти основу для подальшої академічної роботи на програмі PhD.

Під час зустрічей зі студентами та випускниками учасники висловили високий рівень задоволеності консультуванням і підтримкою, які надає університет. Зокрема, вони відзначили взаємодію з науково-педагогічними працівниками, яка в окремих випадках триває навіть після завершення навчання. Студенти підтвердили, що освітні програми є посилюючими для опанування, та особливо відзначили можливість навчання в онлайн- та змішаному форматах.

Науково-педагогічний склад є помітно різноманітним як за часткою жінок серед викладачів, так і за їхньою конфесійною належністю, що дає змогу забезпечити ширшу богословську спрямованість, особливо в межах бакалаврської програми. Експерти дійшли висновку, що матеріально-технічна база та забезпечення спеціалізованою літературою є достатніми для реалізації запропонованих освітніх програм. Водночас експерти рекомендують покращити доступність будівель для студентів з порушеннями мобільності.

На структурному рівні університет також видається організованим диференційовано. Інтеграція додаткових установ та залучення студентів до університетських процесів свідчать про належне функціонування внутрішніх процедур. Система управління якістю університету включає регулярні опитування щодо навчальних дисциплін, навчального навантаження та загальної задоволеності студентів. До участі в опитуваннях також залучаються випускники та інші заінтересовані сторони, зокрема роботодавці регіону.

Що стосується інтернаціоналізації, університет користується перевагами свого розташування в безпосередньому прикордонному регіоні з чотирма сусідніми країнами, хоча мобільність студентів і працівників суттєво ускладнена внаслідок нинішніх умов війни. Визнання результатів навчання є можливим, однак рекомендується забезпечити його подальше узгодження з положеннями Лісабонської конвенції.

3. Остаточне голосування експертної групи

3.1 Загальні аспекти

3.1.1 Загальні рекомендації

- Експерти рекомендують покращити доступність будівель університету для студентів з порушеннями мобільності.
- Експерти рекомендують і надалі узгоджувати визнання попереднього навчання відповідно до Лісабонської конвенції.

3.2 Богослов'я (бакалавр)

3.2.1 Рекомендація комісії ZEVA з міжнародних справ:

Експертна група рекомендує акредитувати освітню програму «Богослов'я» (бакалавр) строком на шість років без умов.

- Експерти рекомендують, щоб формування академічних навичок (зокрема навичок академічного читання та академічного письма) було запроваджено якомога раніше в межах освітньої програми.

3.3 Богослов'я (магістр)

3.3.1 Рекомендація комісії ZEVA з міжнародних справ:

Експертна група рекомендує акредитувати освітню програму «Богослов'я» (магістр) строком на шість років без умов.

- Експерти рекомендують, щоб курси з формування навичок академічної роботи та методів (зокрема академічного письма та дослідницьких навичок) були запроваджені якомога раніше в межах освітньої програми.
- Експерти рекомендують запровадити магістерську кваліфікаційну роботу.

3.4 Богослов'я (PhD, доктор філософії)

3.3.2 Рекомендація комісії ZEVA з міжнародних справ:

Експертна група рекомендує акредитувати освітню програму «Богослов'я» (PhD, доктор філософії) строком на шість років без умов.

II. Звіт про оцінювання експертної групи

1. Вступ: мета, структура та контекст процедури акредитації

Метою процедури акредитації є оцінювання якості освітніх програм «Богослов'я» (бакалавр/магістр/доктор філософії), що пропонуються Карпатським університетом імені Августина Волошина, відповідно до міжнародних стандартів. Оцінювання ґрунтується на «Рамці оцінювання для оцінювання освітніх програм» ZEvA, викладеній у «Посібнику з оцінювання та сертифікації освітніх програм». Ця рамка оцінювання частково ґрунтується на «Європейських стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості у вищій освіті (ESG)» (ENQA 2015), «Рамці кваліфікацій для Європейського простору вищої освіти» (2005) та «Посібнику користувача ECTS» (Європейські Співтовариства, 2015). Даний звіт ґрунтується на оцінюванні експертами звіту самооцінювання, поданого університетом, та на їх висновках під час виїзного візиту. Він слугуватиме основою для рішення Акредитаційної комісії ZEvA щодо акредитації освітньої програми / освітніх програм університету. У випадку позитивного рішення Комісії ZEvA надасть свій знак якості на обмежений період часу, після завершення якого університет може повторно подати заявку на акредитацію.

2. Врядування, менеджмент та профіль університету

Historical Foundation, Development and Profile

Відповідно до звіту самооцінювання, Карпатський університет імені Августина Волошина (КаУ) є недержавним закладом вищої освіти приватної форми власності, який був заснований «для забезпечення духовно орієнтованої, високоякісної освіти, що ґрунтується на національних традиціях і християнських цінностях, водночас зберігаючи відкритість до міжнародної академічної спільноти» (звіт самооцінювання, том I, с. 2). КаУ розпочав свою діяльність у квітні 2006 року як правонаступник Української богословської академії святих Кирила і Мефодія, яка була заснована у 2002 році. Академія була створена за благословенням Митрополита Київського і всієї України та офіційно визнана вищим богословським навчальним закладом Священним Синодом Української Православної Церкви у 2003 році. Спочатку діяльність закладу була зосереджена на вищій богословській освіті, включаючи спеціалізації зі священнослужіння, християнської місіонерської діяльності, церковного музичного мистецтва та права (державного та канонічного права), а діяльність Академії підтримувалася регіональними органами влади, що дозволило їй отримати ліцензії з філософії (2004), права, економіки та підприємництва, а також психології (2005). Після реорганізації в університет КаУ розширив свою академічну сферу та отримав ліцензії на бакалаврські ступені з богослов'я, психології та права; спеціалістські ступені з фінансів; магістерські ступені з богослов'я, права та фінансів і кредиту. У 2012 році КаУ був акредитований як заклад вищої освіти III рівня.

Наразі КаУ здійснює підготовку за сімома галузями знань і сімома спеціальностями, включаючи богослов'я, психологію, право, фінанси, філософію, освіту та комп'ютерні науки. Університет має право навчати іноземних студентів та пропонує програми професійного розвитку. Він реалізує 12 освітніх програм. Загалом наразі навчається 570 студентів (460 бакалаврів, 100 магістрів, 10 PhD). Більшість студентів навчаються за денною формою; також доступне навчання заочно (дистанційно) відповідно до українського законодавства. Мовою викладання переважно є українська.

Наукова діяльність зосереджена на темі «Українська національна ідея в епоху цивілізаційних трансформацій» та координується Вченою радою. Інші наукові теми з богослов'я, психології, права та фінансів досліджуються кафедрами. Університет проводить щорічні міжнародні наукові конференції та має шість науково-дослідних інститутів (Інститут стратегічних і політико-правових досліджень, Інститут філософії, богослов'я та аналітики, Інститут історії українських національно-визвольних змагань, Інститут освіти дорослих та неперервної освіти, Інститут української духовної культури, Інформаційно-аналітичний центр бібліотеки університету¹).

Відповідно до звіту самооцінювання (Додаток «Місія», с. 3), університет також включає коледж передвищої освіти, Видавничий центр та Ужгородську українську богословську академію: духовний навчальний заклад.

Інша діяльність КаУ включає щорічні курси приблизно для 500 учасників, серед яких учителі шкіл, викладачі професійної освіти та університетські дослідники. Університет також підтримує професійний розвиток учителів через програму «Нова українська школа».

¹ (<https://kau.co.ua/the-Regulations-on-the-Recognition-and-Transfer-of-Learning-Outcomes-for-Higher-Education-Students>) (link).m.ua/about-the-university/; 16 квітня 2026)

Місія

Місія КаУ, виражена девізом «Вчіться з нами – вчіться у нас», полягає в тому, щоб:

- забезпечувати високоякісну та суспільно значущу вищу освіту з використанням сучасних освітніх технологій з метою безперервного підвищення освітнього і культурного рівня населення України та інших країн;
- створювати середовище, що сприяє професійному та особистісному розвитку науково-педагогічних працівників, інших працівників і студентів через їх спільну освітню, наукову, інноваційну та організаційну діяльність, беручи до уваги індивідуальне покликання та повагу до людської особистості, а також зміни, що відбуваються у світі;
- служити спільному благу та дотримуватися принципів істини, моралі та гідності;
- виховувати етичну та відповідальну поведінку молоді й здійснювати систематичну роботу у сфері національно-патріотичного виховання;
- готувати фахівців нового покоління, які є визнаними як в Україні, так і на міжнародному рівні. (звіт самооцінювання, том I, с. 3–4 та Додаток «Місія»).

Мобільність студентів та інтернаціоналізація

КаУ підтримує активну співпрацю з академічними партнерами в Європі, Сполучених Штатах Америки та Азії, беручи участь у програмах академічної мобільності та міжуніверситетських ініціативах. Університет є членом національних і міжнародних мереж, зокрема Асоціації приватних закладів вищої освіти України, Всеукраїнської мережі з визнання іноземних освітніх кваліфікацій (UaReNet) та Міжнародного консорціуму університетів. Він має двосторонні угоди із закладами в Польщі та Словаччині.

Серед пріоритетів наукової та інноваційної діяльності університету на 2025–2029 роки є «відновлення міжнародної діяльності — поновлення співпраці з університетами-партнерами та програмами академічної мобільності, яка була певною мірою уповільнена через COVID-19 та обмеження, пов'язані з воєнним станом в Україні». Університет планує розширити свою міжнародну діяльність, зокрема шляхом участі в програмі Erasmus+ та відкритих наукових мережах.

Визнання регулюється шляхом поєднання національного законодавства, політик університетського рівня («Положення про визнання та зарахування результатів навчання для здобувачів вищої освіти») та участі в національних і міжнародних мережах (наприклад, Всеукраїнській мережі з визнання іноземних освітніх кваліфікацій (UaReNet), що координується Національним інформаційним центром академічної мобільності (ENIC Ukraine²). Університет застосовує Європейську кредитну трансферно-накопичувальну систему (ECTS) та видає Додаток до диплома європейського зразка з метою сприяння визнанню кваліфікацій як в Україні, так і за кордоном.

Університет надав своє «Положення про визнання та зарахування результатів навчання». Відповідно до звіту самооцінювання, визнання кредитів і попереднього навчання ґрунтується на принципах ECTS та законодавстві України³. Коли студенти подають документи про попередню освіту або академічну мобільність, відповідний підрозділ порівнює результати навчання. Якщо збіг за змістом та обсягом кредитів становить щонайменше 75 %, визнання надається автоматично.

“3.4. Визнання освітніх компонентів на підставі офіційно визнаних результатів навчання здійснюється за умови виконання однієї з таких умов:

[...] якщо під час порівняння навчального плану освітньої програми Університету та вищезазначених документів інших закладів освіти:

[...] зміст і результати навчання освітніх компонентів збігаються при порівнянні програм, а обсяг освітнього компонента становить не менше ніж 2/3 обсягу відповідного освітнього компонента

II Звіт про оцінювання експертної групи

2 Врядування, менеджмент та профіль університету

програми Університету;

кілька освітніх компонентів у сукупності відповідають одному освітньому компоненту програми Університету та забезпечують досягнення результатів навчання програми Університету за умови, що сукупний обсяг цих компонентів становить не менше ніж 2/3 обсягу відповідного освітнього компонента програми Університету; [...]». В іншому випадку від студентів може вимагатися проходження додаткових оцінювань.

Студенти мають право на оскарження («5.1. Студент має право оскаржити рішення, дію або бездіяльність науково-педагогічних працівників або посадових осіб Університету щодо організації та здійснення визнання та зарахування результатів навчання, здобутих у попередні періоди навчання.»). Процедура описана в правилах і положеннях («Положення про визнання та зарахування результатів навчання...», розділ 5.2 і далі).

Рівні можливості

Університет надав свою «Політику забезпечення рівних можливостей», яка ґрунтується на принципах «рівності та недискримінації (відсутності дискримінації за ознаками раси, гендерної ідентичності, статі, віку, релігійних переконань, сексуальної орієнтації, соціального статусу, інвалідності або інших ознак) [та] інклюзивності (створення безбар'єрного, безпечного та доступного середовища для всіх учасників освітнього процесу), [...] студентоцентрованого навчання: урахування індивідуальних освітніх потреб, гнучких освітніх траєкторій та різноманітних методів оцінювання [...]».

Відповідно до звіту самооцінювання, рівний доступ забезпечується на різних рівнях. Прийом студентів здійснюється на основі прозорих і послідовних процедур, а відбір працівників проводиться на конкурсній основі (див. розділ 3.4).

КаУ здійснює заходи зі створення доступного освітнього середовища, організовуючи індивідуалізовані підходи до освітнього процесу з метою врахування особливих потреб студентів. Спеціальні умови передбачені для студентів з порушеннями здоров'я, студентів, які мають дітей, а також студентів із сімейними обов'язками або іншими особливими обставинами. До них належать гнучкі умови навчання, індивідуальні графіки навчання, змішане навчання та адаптовані форми оцінювання. Кафедри надають консультації та постійну підтримку студентам з особливими освітніми потребами.

Інститут міжнародної освіти підтримує іноземних студентів, надаючи допомогу з оформленням документів, визнанням кредитів та угодами про навчання. Також доступні різні можливості для надання студентам допомоги з оплатою навчання.

Університет має сертифікат безбар'єрного доступу та забезпечує укриття у відповідь на умови воєнного часу, гарантуючи фізичну доступність для всіх студентів.

² (ENIC), (<https://enic.in.ua/index.php/en/>)

³ Відповідно до законодавства України, винятки щодо визнання становлять «документи про результати навчання, видані на території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом» та «документи, видані на тимчасово окупованих територіях України» (Положення про визнання та зарахування результатів навчання, пп. 2.2 та 2.3).

Оцінка експертів

Університет надав інформацію про свою місію та профіль, а також документацію щодо ключових процесів, пов'язаних із життєвим циклом студента та інформацію про національну та міжнародну співпрацю. Експерти відзначають, що університет прагне підтримувати певний рівень інтернаціоналізації шляхом партнерства із сусідніми країнами та використання віртуальних можливостей (як для студентів, так і для запрошених викладачів), оскільки можливості студентів щодо мобільності наразі суттєво обмежені війною. Університет сподівається мати змогу відновити та розширити цю діяльність після закінчення війни.

Місія університету також, через виклад історичного розвитку закладу, висвітлює те, яким чином університет структурований і працює, орієнтуючись на перспективу подальшого розвитку та утвердження як міжнародно визнаного, повністю акредитованого університету. Внутрішня структура університету розподіляє різні завдання між відповідними структурними підрозділами, наприклад через інтегровані дочірні установи, такі як Ужгородська українська богословська академія, або галузеві науково-дослідні центри. Крім того, представникам студентства надається можливість брати участь у студентському самоврядуванні. Університет та його чотири кафедри також реалізують міждисциплінарні дослідницькі теми, обмежені в часі та орієнтовані на актуальні виклики, зокрема у сфері богослов'я: «Єдність духовних, культурних і філософських чинників у формуванні української національної ідентичності в контексті суспільних трансформацій». До загальних цілей університету належать відновлення міжнародних партнерств, створення цифрових можливостей для навчання і досліджень, а також безперервний розвиток закладу як центру академічної досконалості.

Університет сформулював правила та положення щодо визнання результатів навчання, які, як видається, здебільшого відповідають положенням Лісабонської конвенції. Визнання може ґрунтуватися на результатах навчання, а також можливе часткове визнання або визнання результатів навчання з різних освітніх компонентів. Студенти можуть оскаржити рішення, а формальна процедура оскарження передбачена в положеннях. Однак, як видається, існує обмеження щодо обсягу кредитів ECTS, які можуть бути визнані в межах освітньої програми загалом. Крім того, хоча комісія, відповідальна за визнання, складає протокол (див. розділ 2.9, «Правила про визнання та зарахування результатів навчання»), із положень не є цілком зрозумілим, чи повною мірою реалізовано принцип перенесення тягаря доказування і чи університет повинен надавати обґрунтування, якщо результати навчання, здобуті за кордоном, не можуть бути визнані через суттєву відмінність. Тому експерти рекомендують і надалі узгоджувати визнання попереднього навчання з Лісабонською конвенцією.

Чинні територіальні обмеження щодо визнання документів в Україні встановлені національним законодавством України та перебувають поза контролем КаУ.

Незважаючи на своє християнське коріння, під час зустрічей університет наголосив, що він є світським закладом. І студенти, і працівники повідомили, що в університеті разом працюють люди різних віросповідань. Науково-педагогічний склад є помітно різноманітним за своєю конфесійною належністю. Згідно з інформацією, отриманою під час обговорень, протягом багатьох років тут також навчалися богослов'я представники інших деномінацій і конфесій. Подана «Політика про забезпечення рівних можливостей», як видається, належним чином реалізується.

Експерти зазначають, що, з огляду на історичне коріння університету, його незалежність від релігійної приналежності повинна завжди зберігатися.

Невелика частка жінок середі без того дуже нечисленного контингенту студентів, як видається, не є наслідком будь-якої дискримінації. Опитані студентки також повідомили, що отримують дуже хорошу підтримку з боку викладачів та університету загалом.

II Звіт про оцінювання експертної групи

2 Врядкування, менеджмент та профіль університету

Експерти наголошують на значній кількості жінок-професорів (для освітньої програми «Богослов'я»). З іншого боку, привертає увагу дуже низька частка студенток. Це можна пояснити тим, що священство, до якого прагне частина студентів, у Православній Церкві є недоступним для жінок. Водночас університет працює над шляхами залучення більшої кількості студенток, пропонуючи додаткові можливості спеціалізації. Це підтверджується наявними в університеті програмами безперервної освіти, зокрема для вчителів, які традиційно залучають переважно жіночий контингент здобувачів освіти. Крім того, в матеріалах, поданих для акредитації, університет наголосив на численних напрямках професійної діяльності для випускників богословських освітніх програм, які однаково відкриті для жінок.

3. Оцінювання освітньої програми / освітніх програм

Відповідно до звіту самооцінювання, підготовка фахівців з богослов'я (таких як «священнослужитель», «християнський місіонер», «християнський педагог», «регент церковного хору», «фахівець з державного та канонічного права») була основою діяльності університету з моменту його заснування, однак у радянський період сертифікація не визнавалася державою. У 2003 році Священний Синод Української Православної Церкви підтримав освітню діяльність закладу. У 2005 році університет отримав свою першу ліцензію Міністерства освіти і науки України на підготовку богословів за спеціальністю «Філософія – релігійна філософія» (бакалаврський рівень), оскільки на той час на державному рівні спеціальність «Богослов'я» ще не існувала. Процеси реформування вищої освіти в Україні, законодавче та державне відновлення спеціальності «Богослов'я», а також ухвалення нового Закону України «Про вищу освіту» дали змогу університету створити повний цикл вищої освіти за цією спеціальністю: бакалаврський рівень (2014), магістерський рівень (2008), доктор філософії (2019).

3.1 Спільні характеристики та стратегічний вимір програм

Відповідно до звіту самооцінювання, навчання за освітніми програмами може здійснюватися за денною або заочною формами. Денна форма навчання орієнтована на часті контакти з викладачами (лекції, семінари та лабораторні заняття), які зазвичай становлять 50–70 % від загальної кількості годин.

Заочна форма навчання характеризується «блоково-модульною» системою. Студенти відвідують інтенсивні заняття в університеті (2–3 тижні двічі на рік) для проходження лекцій та складання екзаменів. Контактні години становлять 10–20 %, тоді як решта 80–90 % відводиться на структуроване самостійне навчання (дослідження, проекти та завдання дистанційного навчання).

Національна рамка кваліфікацій (НРК) вимагає, щоб результати навчання були однаковими для обох форм навчання. Студенти заочної форми навчання повинні виконувати ті самі завдання та демонструвати ті самі компетентності, що й студенти денної форми навчання. Тривалість навчання за заочною формою забезпечується за рахунок більшої інтенсивності самостійного навчання. Додаток до диплома для обох форм навчання є однаковим з точки зору рівня кваліфікації та наданих професійних прав (звіт про самооцінювання, том I, с. 11).

Освітня програма «Богослов'я», спрямована на підготовку здобувачів відповідного рівня вищої освіти, розроблена з урахуванням результатів дослідження ринку праці та потреб Української Церкви і держави у висококваліфікованих богословах, аналітиках у галузі богослов'я, експертах і фахівцях у сфері церковного та державного реформування.

Що стосується магістерської програми та програми PhD, їх реалізація додатково відіграє важливу роль у новітній історії української освіти, а саме у подоланні негативної спадщини попередньої комуністичної ідеології, підготовці наукових і висококваліфікованих науково-педагогічних кадрів для закладів вищої освіти (як світських, так і духовних), відродженні богословської науки в Україні та відновленні української богословської традиції. На сьогодні університет є одним із шести закладів, що здійснюють підготовку магістрів зі спеціальності «Богослов'я», та одним із трьох, що здійснюють підготовку докторів філософії (PhD) за цією спеціальністю (<https://registry.edbo.gov.ua/search>). (Звіт самооцінювання, т. I, с. 47).

3.2 Очікувані результати навчання

Університет детально описав очікувані результати навчання усіх освітніх програм у звіті самооцінювання та надав переліки «Загальних компетентностей (GC)», «Спеціальних компетентностей (SC)» і «Програмних результатів навчання (LO)», а також переліки можливостей працевлаштування (див. профілі програм, звіт про самооцінювання, том I, с. 98 і далі).

3.2.1 Богослов'я (бакалавр)

Освітня програма була започаткована у 2014 році та реалізується у своїй нинішній редакції з 2022 року. Відповідно до звіту самооцінювання, «метою програми є підготовка кваліфікованих фахівців у галузі знань і за спеціальністю «Богослов'я», які:

- здатні розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у професійній діяльності та/або у процесі навчання;
- здатні застосовувати теорії та методи богословської науки у професійній діяльності;
- здатні виконувати складні професійні завдання, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов (Звіт самооцінювання, т. I, с. 81).

Освітня програма спрямована на досягнення таких результатів:

- «Знання та розуміння: систематичне вивчення релігійних доктрин, біблійних та інших священних текстів, історії релігій та їх впливу.
- Застосування знань: проведення богослужінь, здійснення таїнств і молитов, а також провадження духовної та просвітницької діяльності.
- Формування суджень: здатність аналізувати першоджерела та наукові праці, а також виявляти взаємозв'язки між богословськими концепціями.
- Комунікація: застосування усних, письмових і візуальних засобів для передавання богословської інформації.
- Навички навчання: здатність до самостійного навчання (навчання впродовж життя) та відданість навчанню впродовж життя.
- Автономність і відповідальність: автономність у розв'язанні спеціалізованих богословських завдань і застосуванні інноваційних підходів, а також відповідальність за якість власної роботи» (Звіт самооцінювання, т. I, с. 48–49).

У звіті самооцінювання наведено перелік посад у релігійних організаціях (наприклад, місіонер, священнослужитель, єпископ), закладах освіти (наприклад, учитель закладу загальної середньої освіти), засобах масової інформації, об'єднаннях громадян, спілках, фондах, благодійних і громадських організаціях, які є доступними для випускників цієї освітньої програми.

3.2.2 Богослов'я (магістр)

Освітня програма була започаткована у 2008 році та востаннє переглянута у 2024 році.

Відповідно до звіту самооцінювання, «метою Програми є підготовка висококваліфікованих фахівців за спеціальністю «Богослов'я», здатних розв'язувати складні освітні, професійні та наукові завдання і проблеми у сфері богослов'я, що потребують проведення досліджень та/або впровадження інновацій, застосування сучасних теорій і методів богословської науки та характеризуються невизначеністю умов і вимог» (Звіт самооцінювання, т. I, с. 106).

Освітня програма спрямована на досягнення таких результатів:

- «Знання та розуміння: поглиблене вивчення біблійного богослов'я, історичного богослов'я, порівняльного богослов'я та практичного богослов'я.
- Застосування знань: розвиток компетентностей для служіння та професійної діяльності в освітніх і релігійних організаціях.
- Формування суджень: критичне осмислення, застосування та формування нового розуміння у сферах віри, етики та суспільства.
- Комунікація: здатність проповідувати та навчати, виявляти емпатію, вести діалог із представниками різних культур, критично мислити та сприяти духовній роботі; здатність розв'язувати конфлікти, служити громаді та будувати мости між релігією і сучасним світом.
- Навички навчання: здатність до самостійного навчання / уміння навчатися та відданість навчанню впродовж життя.
- Автономність і відповідальність: здатність самостійно розв'язувати складні спеціалізовані завдання, застосовувати інноваційні підходи в дослідженнях і служінні, а також дотримуватися найвищих стандартів академічної доброчесності» (Звіт самооцінювання, т. I, с. 48).

У звіті самооцінювання наведено низку можливих професій для випускників цієї освітньої програми. Серед яких професії у сфері релігії (зокрема пастор, військовий капелан), керівники релігійних організацій і релігійних громад, а також викладач закладу вищої освіти, посади у сфері державного управління та журналістики.

3.2.3 Богослов'я (PhD, доктор філософії)

Програму PhD було започатковано у 2019 році. Відповідно до звіту самооцінювання, «метою Програми є підготовка висококваліфікованих дослідників у галузі знань і за спеціальністю «Богослов'я», здатних:

- розв'язувати складні професійні завдання та практичні проблеми;
- проводити самостійні оригінальні наукові дослідження;
- carrying out scientific and pedagogical activities in higher education institutions and higher theological institutions.” (self-report, vol. I, p. 112f) здійснювати наукову та педагогічну діяльність у закладах вищої освіти та вищих духовних навчальних закладах» (Звіт самооцінювання, т. I, с. 112–113).

Освітня програма спрямована на досягнення таких результатів:

- «Знання та розуміння: глибоке, критичне розуміння релігійних текстів, доктрин, історії та філософії; здатність проводити оригінальні дослідження, розв'язувати складні проблеми, а також володіння класичними мовами, аналітичними та дослідницькими навичками. Це охоплює не тільки знання, а й інтелектуальне та духовне переосмислення богослов'я як науки і практики.

II Звіт про оцінювання експертної групи

3 Оцінювання освітньої програми / освітніх програм

- Застосування знань: поглиблений аналіз релігійних явищ, священних текстів, історії та доктрин, а також розвиток нової богословської думки та її впровадження у духовній, освітній, науковій і суспільній сферах - як викладач, дослідник, священнослужитель, консультант з питань етики, автор наукових праць та учасник міжрелігійного діалогу, із розв'язанням складних проблем і розробленням інноваційних підходів.
- Формування суджень: поглиблений аналіз, синтез і створення нових знань у галузі богослов'я; здатність розв'язувати складні богословські проблеми, застосовувати інноваційні підходи та відповідати високим стандартам академічної спільноти. Генерування нових знань.
- Комунікація: вільне володіння мовами (українською та іноземною) для професійної комунікації в академічному та церковному контекстах, навички академічного письма високого рівня, медіакомунікації (зокрема із використанням цифрових технологій), а також участі в міжрелігійному та міжкультурному діалозі.
- Навички навчання: здатність до самостійного навчання / уміння навчатися та відданість навчанню впродовж життя.
- Автономність і відповідальність: високий рівень автономності у дослідженнях та академічному житті, де філософ-богослов, як науковець із високим рівнем освіти, повинен створювати оригінальні знання, зберігати та примножувати духовні цінності, дотримуватися принципів академічної доброчесності (без плагіату та фальсифікації) і нести відповідальність за якість своїх досліджень та їх вплив на суспільство» (Звіт самооцінювання, т. I, с. 48–49).

У звіті самооцінювання наведено низку можливих посад, які можуть обіймати випускники цієї програми, зокрема посади наукового співробітника, викладача або професора.

Оцінка експертів

Експерти констатують, що подані очікувані результати навчання та компетентності освітніх програм належним чином відображають відповідний кваліфікаційний рівень. Результати навчання однаковою мірою охоплюють навички академічних досліджень, а також спеціалізовані знання і типові ключові компетентності, зокрема комунікативні навички. Цілі освітніх програм визначені та оприлюднені. Очікувані результати навчання (ILO) демонструють поступове зростання компетентностей здобувачів освіти та випускників залежно від рівня освіти, який вони прагнуть здобути. Зокрема, компетентності здобувачів магістерського рівня та рівня доктора філософії (PhD) виходять далеко за межі суто богословської освіти. Критичне мислення, академічні дослідження та міжособистісна взаємодія є ключовими компетентностями для священнослужіння та богословської діяльності. У змістовому аспекті кафедра поєднує богословський і православний зміст з історичними та культурними взаємозв'язками в Україні. На додаток до основного навчального плану студентам надається можливість вільно обирати навчальні модулі, у деяких випадках поза межами кафедри.

Крім того, враховуються перспективи майбутнього працевлаштування випускників. Було визначено можливі професії для випускників усіх трьох освітніх програм. Хоча деякі з перелічених посад вимагають подальшої освіти в релігійних організаціях (наприклад, в Ужгородській українській богословській академії) і можуть бути доступні лише для випускників-чоловіків, існують також альтернативні можливості працевлаштування у світських організаціях.

У звіті самооцінювання та під час зустрічей було наголошено на високому попиті на випускників як у регіоні, так і по всій Україні (наприклад, як парафіяльних священників, військових капеланів, фахівців із духовної підтримки у сфері медичної допомоги та роботи з переміщеними особами, консультантів, викладачів і професорів богослов'я).

3.3 Концепція та структура освітніх програм

Бакалаврська та магістерська освітні програми включають 25 % вибіркових модулів (курсів), у межах яких студенти обирають із низки спеціалізованих тем і навіть повинні обирати окремі модулі з дисциплін, відмінних від богослов'я, щоб формувати власну освітню траєкторію. Один кредит ECTS, відповідно до звіту самооцінювання, дорівнює 30 годинам навчального навантаження студента.

Вступ на освітні програми

Відповідно до звіту про самооцінювання, детальні вимоги до вступу опубліковані на вебсайті університету. Загальні вимоги до вступу до КаУ мають відповідати загальнодержавним правилам, установленим Міністерством освіти і науки України.

Для вступу на бакалаврську програму вступники повинні мати свідоцтво про повну загальну середню освіту, диплом кваліфікованого робітника, диплом молодшого спеціаліста або диплом фахового молодшого бакалавра. Вступ здійснюється на підставі результатів Національного мультипредметного тесту (НМТ) або Зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО) для сертифікатів, отриманих у попередні роки, а також мотиваційного листа.

Для розгляду кандидатури на вступ до магістерської програми обов'язковою передумовою є здобуття ступеня бакалавра. Прийом здійснюється на підставі результатів Єдиного вступного іспиту (ЄВІ), який складається із тесту загальної навчальної компетентності, тесту з іноземної мови (англійської, німецької, французької або іспанської) та, починаючи з 2025 року, Єдиного фахового вступного випробування (ЄФВВ), а також мотиваційного листа.

Для вступу на програму PhD (доктор філософії) необхідно мати ступінь магістра або спеціаліста. Вступники повинні скласти вступний іспит зі спеціальності для оцінювання їх фахових знань та готовності до здійснення науково-дослідницької діяльності. В останні роки в межах процедури відбору також було запроваджено додатковий Єдиний вступний іспит (ЄВІ) та іспит із методології наукових досліджень.

3.3.1 Богослов'я (бакалавр)

У межах нормативного строку навчання чотири роки (3 роки і 10 місяців) присвоюється загалом 240 кредитів ECTS. Відповідно до звіту самооцінювання, бакалаврська програма фокусується на «практичному вимірі» з акцентом на «професійно орієнтоване навчання, спрямоване на набуття компетентностей, достатніх для розв'язання спеціалізованих завдань і практичних проблем у професійній діяльності богослова - священнослужителя, місіонера, християнського педагога та суміжних професій» (Звіт самооцінювання, т. I, с. 53).

Передбачається, що студенти навчаються структуровано та логічно, переходячи від фундаментальних до вузьких, спеціалізованих, прикладних і практичних компетентностей. Приклади такої схеми наведено у звіті самооцінювання (т. I, с. 57):

- «Основи християнського віровчення (1–2 семестри) – Святе Письмо Старого Завіту (2–3 семестри) – Святе Письмо Нового Завіту (3–4 семестри) – Основне богослов'я (5-й семестр) – Догматичне богослов'я (5–6 семестри);
- Історія України та української культури (1-й семестр) – Біблійна історія (2-й семестр) – Історія Православної Церкви України (5-й семестр) – Історія Православної Церкви України (5–6 семестри);
- Церковнослов'янська мова (1-й семестр) – Літургійне богослов'я (2–3 семестри) – Практика (практикум) (4-й семестр)».

Структура навчального плану, як представлено у звіті самооцінювання:

Навчальні курси	Семестр	Форма оцінювання	Навчальне навантаження (години)		Кредити ECTS
			Аудиторні	Самостійні	
Обов'язкові курси					
Блок 1. Цикл загальної підготовки					
Курс 1. Ділова українська мова та діловодство	1	екзамен	54	36	3
Курс 2. Історія України та української культури	1	екзамен	68	52	4
Курс 3. Англійська мова	1,2,3,4	залік екзамен	240	120	12
Курс 4. Глобальні виклики та безпека життєдіяльності	1	залік	30	60	3
Курс 5. Інформаційні технології	2	залік	30	60	3
Блок 2. Цикл професійної та практичної підготовки					
Курс 1. Основи християнського віровчення	1	екзамен	40	80	4
Курс 2. Церковнослов'янська мова	1	екзамен	68	82	5
Курс 3. Сольфеджіо і музична грамота	1	залік	68	82	5
Курс 4. Церковний спів	2,3	залік	100	200	10
Курс 5. Святе Письмо Старого Завіту	2, 3	залік екзамен	100	260	12
Курс 6. Святе Письмо Нового Завіту	3,4	залік екзамен	100	200	10

II Звіт про оцінювання експертної групи

3 Оцінювання освітньої програми / освітніх програм

Курс 7. Літургійне богослов'я	2,3	залік екзамен	100	230	11
Курс 8. Біблійна історія	2	екзамен	72	108	6
Курс 9. Філософські студії	4	залік	30	60	3
Курс 10. Загальноцерковна історія	3	екзамен	40	110	5
Курс 11. Історія помісних церков	5	залік	30	60	3
Курс 12. Історія Православної Церкви України	5, 6	залік екзамен курсова робота	74	196	9
Курс 13. Історія РКЦ та унійних церков	4	екзамен	84	110	5
Курс 14. Патрологія	5, 6	залік екзамен	100	200	10
Курс 15. Основне богослов'я	5	екзамен	34	82	4
Курс 16. Догматичне богослов'я	6, 7	залік екзамен	80	160	8
Курс 17. Моральне богослов'я	7	екзамен	60	90	5
Курс 18. Державно-церковне та канонічне право	6	екзамен	34	86	4
Курс 19. Міжконфесійна та суспільна комунікація	8	екзамен	60	90	5
Курс 20. Християнські деномінації та секти деструктивного характеру	8	екзамен	52	98	5
Курс 21. Капеланство: військове, медичне, соціальне, спортивне	7	залік	40	110	5
Курс 22. Пастирське богослов'я	8	екзамен	52	98	5
Курс 23. Підготовка до кваліфікаційного екзамена, оглядові лекції	8	-	40	80	4
Курс 24. Практика	4, 6	диф. залік	10 / 10	170/170	12
Разом за циклом обов'язкової підготовки					180
Вибіркові курси					
Блок 3. Цикл загальноосвітніх та професійно-орієнтованих дисциплін (курси, обрані студентами на 2025-2026 навчальний рік)					
Курс 1. Філософія життя та свободи (Біоетика)	осінній семестр	залік	52	98	5
Курс 2. Требний практикум		залік	52	98	5
Курс 3. Історія православ'я у Закарпатті		залік	52	98	5
Курс 4. Богословська думка в Україні		залік	52	98	5
Курс 5. Історія ісламу	попередній список на майбутній семестр	залік	52	98	5
Курс 6. Всесвітня історія		залік	52	98	5
Курс 7. Церковне мистецтво та архітектура		залік	52	98	5
Курс 8. Місіологія		залік	52	98	5
Блок 4. Вибіркові курси з дисциплін інших спеціальностей					
Курс 1.	4	залік	52	98	5
Курс 2.	6	залік	52	98	5
Курс 3.	7	залік	52	98	5
Курс 4	8	залік	52	98	5
Разом за вибіровими курсами					60
Разом за навчальним планом					240

3.3.2 Богослов'я (магістр)

У межах нормативного строку навчання два роки (один рік і 10 місяців) присвоюється загалом 90 кредитів ECTS. Відповідно до звіту самооцінювання, магістерська програма задумана як логічне продовження та поглиблений розвиток фундаментальних богословських компетентностей, набутих на бакалаврському рівні. Зміст навчальних дисциплін пов'язаний з актуальними питаннями богослов'я, суспільства та науки.

Відповідно до законодавства України випускники магістерських програм мають право здійснювати викладацьку діяльність, тому освітня програма включає психолого-педагогічний компонент.

Структура навчального плану, як представлено у звіті самооцінювання:

Навчальні курси	Семестр	Форма оцінювання	Навчальне навантаження (години)		Кредити ECTS
			Аудиторні	Самостійні	
Обов'язкові курси					
Блок 1. Цикл загальної підготовки					
Курс 1. Педагогіка вищої школи	2	залік	30	90	4
Курс 2. Методологія та організація наукового дослідження	3	екзамен	38	112	5
Курс 3. Методика викладання богослов'я	2	залік	30	90	4
Блок 2. Цикл професійної та практичної підготовки					
Курс 1. Актуальні питання державного-церковного та канонічного права	2	екзамен	38	112	5
Курс 2. Інститут військового капеланства	1	екзамен	38	112	5
Курс 3. Візантологія	4	екзамен	30	90	4
Курс 4. Агіологія	1	залік	38	112	5
Курс 5. Порівняльне богослов'я	4	залік	38	112	5
Курс 6. Біблійна герменевтика	1	залік	38	112	5
Курс 7. Біблійне богослов'я	3	екзамен	38	112	5
Курс 8. Актуальні питання догматичного богослов'я	2	екзамен	38	112	5
Курс 9. Історія РКЦ та інквізиції (поглиблений курс)	4	екзамен	30	90	4

II Звіт про оцінювання експертної групи

3 Оцінювання освітньої програми / освітніх програм

Курс 10. Медичне соціальне та спортивне капеланство	3	залік	38	112	5
Курс 11. Зовнішні церковні відносини	1	залік	38	112	5
Курс 12. Новітня історія Православної Церкви України	1	екзамен	38	112	5
Курс 13. Міждисциплінарна курсова робота	3	курсowa робота	6	84	3
Курс 14. Підготовка до кваліфікаційного екзамену, оглядові лекції	4				
Курс 15. Педагогічна практика	2	диф. залік	10	230	8
Курс 16. Виробнича, дослідна практика	4	диф. залік	10	230	8
Разом за циклом					90
Вибіркові курси					
Блок 3. Цикл загальноосвітніх та професійно-орієнтованих дисциплін (курси, обрані студентами на 2025-2026 навчальний рік)					
Курс 1. Церковне діловодство / Антикорупція та доброчесність (за програмою НАЗК)	2	залік	30	90	4
Курс 2. Історія давньо-східних (дохалкедонських) церков / Історія монашества і аскетички	3	залік	30	90	4
Курс 3. Історія богословської освіти в Україні / Пастирське піклування про дітей та підлітків	4	залік	30	90	4
Курс 4. Сакральне мистецтво та архітектура / Методи сучасної місіонерської роботи	4	залік	30	90	4
Блок 4. Вибіркові курси з інших спеціальностей					
Курс 1.	1	залік	38	112	5
Курс 2.	3	залік	38	112	5
Курс 3.	4	залік	30	90	4
Разом за вибіровими курсами					30
Разом за навчальним планом					120

3.3.3 Богослов'я (PhD, доктор філософії)

Програма PhD (доктор філософії) триває чотири роки та включає освітні компоненти загальним обсягом 60 кредитів ECTS. До них належать обов'язкові навчальні курси, такі як «Філософія та методологія наукових досліджень», «Англійська мова (академічне письмо)», «Інформаційний пошук і робота з інформаційними ресурсами» або «Міжконфесійна комунікація», які вивчаються переважно протягом перших двох років навчання. Крім того, студенти обирають три з таких вибірових дисциплін: «Методика інноваційного викладання дисциплін у вищій освіті», «Робота з

II Звіт про оцінювання експертної групи

3 Оцінювання освітньої програми / освітніх програм

першоджерелами та науковими текстами», «Управління науковою діяльністю та управління проектами», «Антикорупційна діяльність і доброчесність», «Українська богословська традиція», «Інститут капеланства в сучасних умовах» або «Релігійна карта українського суспільства». Відповідно до звіту самооцінювання, специфічною особливістю програми PhD (доктор філософії) є навчання через дослідження. Це передбачає активну дослідницьку діяльність, інтегровану в освітню програму, поглиблене вивчення методології наукових досліджень, підготовку та захист дисертації, а також публікацію наукових статей. Тому програма включає компоненти, спрямовані на ознайомлення докторантів з актуальними питаннями богословської науки, такі як «Актуальні проблеми богослов'я в сучасному цивілізаційному просторі» та «Богослов'я і сучасні концепції природничих наук», а також компоненти, спрямовані на розвиток їхньої здатності здійснювати та представляти результати власних наукових досліджень, зокрема «Науковий семінар».

Структура навчального плану, як представлено у звіті самооцінювання:

Навчальні курси	Семестр	Форма оцінювання	Навчальне навантаження (години)		Кредити ECTS
			Аудиторні	Самостійні	
Обов'язкові курси освіти частина)					
Блок 1. Цикл загальної підготовки					
Курс 1. Філософія і методологія наукової діяльності	1	екзамен	24	96	4
Курс 2. Англійська мова (академічне письмо)	1,2	залік екзамен	35	84	4
Блок 2. Цикл професійної та практичної підготовки					
Курс 1. Історія українського державного та церковного будівництва	3	екзамен	24	96	4
Курс 2. Актуальні проблеми богослов'я: в сучасному цивілізаційному просторі	3	залік	24	96	4
Курс 3. Науковий семінар	5	залік	24	96	4
Курс 4. Міжконфесійна комунікація	4	екзамен	24	96	4
Курс 5. Фундаментальні аспекти східного та західного світогляду	4	екзамен	24	96	4
Курс 6. Інформаційний пошук та робота з інформаційними ресурсами	1	залік	24	96	4
Курс 7. Богослов'я та сучасні концепції природознавства	4	залік	24	96	4
Курс 8. Практика	4	диф. залік	10	170	6
				Разом за циклом	42
Вибіркові курси					
Блок 3. Цикл загальноосвітніх та професійно-орієнтованих дисциплін (аспірант обирає 3 дисципліни зі списку)					
Курс 1. Методи інноваційного викладання дисциплін у вищій школі	+	залік	24	96	4
Курс 2. Робота з першоджерелами та науковими текстами	+	залік	24	96	4

II Звіт про оцінювання експертної групи

3 Оцінювання освітньої програми / освітніх програм

Курс 3. Менеджмент наукової діяльності та управління проектами	+	залік	24	96	4
Курс 4. Антикорупція та доброчесність (за програмою НАЗК)	+	залік	24	96	4
Курс 5. Українська богословська традиція	+	залік	24	96	4
Курс 6. Інститут капеланства у сучасних умовах	+	залік	24	96	4
Курс 7. Релігійна палітра українського суспільства	+	залік	24	96	4
Блок 4. Вибіркові курси з інших спеціальностей					
Курс 1.	2	залік	30	60	3
Курс 2.	3	залік	30	60	3
Разом за вибіровими курсами					18
Разом за навчальним планом					60
Науковий компонент					
Підготовка публікацій у наукових (фахових) виданнях	1-8	звіт про наукову роботу			
Участь у конференціях	1-8	звіт про наукову роботу			
Підготовка дисертаційного дослідження	1-8	звіт про наукову роботу			

Оцінка експертів

Усі три освітні програми розроблені для підготовки богословів для регіонального та українського ринку праці, насамперед для Православної Церкви України, і, на думку експертів, добре відповідають досягненню визначених цілей.

Комплекс навчальних дисциплін з богослов'я видається логічно структурованим. Якщо бакалаврська програма насамперед забезпечує практичну підготовку для діяльності, пов'язаної з церковним служінням, то післядипломні програми більшою мірою зосереджені на дослідницьких та аналітичних навичках. Результати навчання свідчать про те, що поряд зі знаннями з предметної області, розвиваються також міждисциплінарні компетентності, такі як критичне судження та методологічні навички.

Варто також зазначити, що богословський зміст не розглядається ізольовано, а у взаємозв'язку з історичним, культурним і суспільним розвитком, що свідчить про розуміння богослов'я як складової ширшого суспільного дискурсу.

Вибіркові модулі, які становлять 25 % освітніх програм, дають студентам можливість адаптувати навчання відповідно до власних інтересів.

Оскільки для завершення бакалаврської та магістерської програм у строгому розумінні не вимагається виконання кваліфікаційної роботи (див. розділ 3.6), експерти рекомендують якомога раніше запровадити в цих освітніх програмах підготовку з академічного письма та науково-дослідної роботи (зокрема навичок академічного письма), щоб закласти основу для подальшої наукової діяльності на рівні PhD.

3.4 Викладацький склад

Університет надав списки науково-педагогічних працівників, їх резюме, а також описав процедури добору персоналу та професійного розвитку викладачів. Загалом реалізацію трьох освітніх програм забезпечують 13 професорів (10 штатних, 3 за сумісництвом) та 5 доцентів (2 штатних, 3 за сумісництвом). Шестеро членів науково-педагогічного складу обіймають посади в Церкві.

Добір науково-педагогічних працівників

Відповідно до звіту самооцінювання, прийняття на роботу науково-педагогічних працівників та інших працівників здійснюється на конкурсній основі з дотриманням законодавства України. Такі критерії, як кваліфікація, досвід та наукові досягнення, застосовуються однаково до всіх кандидатів незалежно від статі, віку, національності, релігійних переконань чи інших особистих характеристик.

Розвиток працівників

Усі викладачі КаУ зобов'язані проходити підвищення кваліфікації або стажування щонайменше один раз на п'ять років. Це є передумовою для повторного призначення та реалізується через різні форми, включаючи стажування на підприємствах, в органах державної влади або провідних університетах (як вітчизняних, так і міжнародних), а також курси підвищення кваліфікації у центрах професійного розвитку. Участь у тренінгах та семінарах, присвячених сучасним освітнім технологіям, методам викладання та академічній доброчесності, також є ключовим компонентом.

Викладачі проходять регулярну атестацію, як правило, кожні п'ять років, або повторне призначення через конкурсний процес з урахуванням викладацьких, методичних та наукових досягнень. Визначення сфер, у яких окремі викладачі могли б покращити свої педагогічні навички, здійснюється шляхом систематичного використання опитувань студентів щодо якості викладання.

Інтерактивні методи навчання, технології дистанційного навчання та розроблення сучасних навчальних матеріалів були впроваджені в КаУ шляхом регулярної організації методичних семінарів та тренінгів різними кафедрами. Крім того, університет заохочує та підтримує участь викладачів у міжнародних програмах мобільності, міжнародних конференціях та наукових стажуваннях.

Оцінка експертів

Кадрове забезпечення є цілком достатнім як у кількісному, так і в якісному аспектах для реалізації концепцій освітніх програм. Той факт, що частина науково-педагогічних працівників також обіймає посади в Церкві, позитивно впливає на практичну спрямованість програм.

Науково-педагогічний склад є помітно різноманітним як за часткою жінок серед викладачів, так і за їх конфесійною належністю, що дає змогу забезпечити ширшу богословську спрямованість, особливо в межах бакалаврської програми.

Експерти відзначають, що університет підтримує наукові дослідження, які здійснюють науково-педагогічні працівники та здобувачі освіти старших курсів, а також регулярно забезпечує професійний розвиток персоналу. Експерти констатують, що процес добору персоналу є конкурентним, прозорим і належним чином документованим.

3.5 Інфраструктура, ресурси та підтримка здобувачів освіти

Університет надав детальну інформацію про свою інфраструктуру у звіті самооцінювання, а один із членів експертної групи відвідав університет до проведення онлайн-обговорень, зробив фотографії та повідомив інших експертів про свій візит.

Інфраструктура та технічне оснащення

Відповідно до звіту самооцінювання, головний навчальний корпус є чотириповерховою будівлею, обладнаною 45 аудиторіями (кожна з яких розрахована на 20–50 студентів), двома актовими залами (великий зал на 120 місць і малий зал на 50 місць), а також спеціалізованими приміщеннями, такими як комп'ютерні лабораторії та дослідницькі приміщення. Університет також забезпечує додаткову інфраструктуру для занять спортом і відпочинку, медичного обслуговування та студентський гуртожиток, розрахований на 220 мешканців.

Інформаційно-комунікаційна інфраструктура включає точки бездротового доступу до Інтернету, мультимедійне обладнання та необмежений доступ до цифрових ресурсів. Університет має передплату на ліцензійні програмні продукти для правової інформації та підтримує бази даних відкритого доступу для академічних досліджень. Студенти та працівники залучені до віртуального освітнього середовища, яке підтримується сучасними комп'ютерними засобами та програмним забезпеченням. КаУ регулярно оцінює свою інфраструктуру та оновлює її у відповідь на зворотний зв'язок від зацікавлених сторін.

Бібліотека

Бібліотека розташована в навчальному корпусі, забезпечує доступ до фонду, що налічує понад 23 000 одиниць, включаючи підручники, навчальні посібники, довідкові матеріали, періодичні видання та електронні ресурси. Бібліотека доповнюється трьома читальними залами, що забезпечують загалом 106 місць і регулярно оновлюється. Студенти та працівники також користуються доступом до зовнішніх бібліотечних ресурсів через угоди про співпрацю, а також до цифрового репозитарію та онлайн-баз даних як вітчизняної, так і міжнародної наукової літератури.

Служби підтримки студентів

КаУ надає психологічні послуги, пропонуючи індивідуальні та групові консультації для студентів, щоб допомогти їм впоратися з академічним стресом або вирішити особисті питання. Крім того, кафедри впроваджують систему наставництва для академічних груп, у межах якої викладачі-наставники надають консультаційну підтримку з організаційних та навчальних питань.

Університет надає послуги з кар'єрного консультування, включаючи допомогу в забезпеченні місць для проходження стажувань і практичної підготовки, а також проведення тренінгів із написання резюме та підготовки до співбесід і налагодження контактів із випускниками та потенційними роботодавцями.

Доступна підтримка, адаптована до потреб студентів з особливими вимогами та іноземних студентів (див. розділ 2 у частині «Рівні можливості»).

Рада студентського самоврядування здобувачів вищої освіти відповідає за представництво інтересів студентів, організацію дозвілля та участь у процесах прийняття рішень. Рада студентського самоврядування також надає соціальну підтримку, захищає права студентів і виступає комунікаційною ланкою з адміністрацією.

II Звіт про оцінювання експертної групи

3 Оцінювання освітньої програми / освітніх програм

Куратори груп та органи студентського самоврядування забезпечують надання рекомендацій і підтримки, коли йдеться про орієнтування в правилах і процедурах університету.

Оцінка експертів

Один з експертів, в межах паралельної процедури акредитації (кластер «Право»), відвідав приміщення університету. На підставі його звіту, великої кількості фотографій, а також опису, наведеного у звіті самооцінювання, експерти дійшли висновку, що матеріально-технічна база є достатньою для реалізації запропонованих освітніх програм. Щодо забезпечення спеціалізованою літературою, це питання обговорювалося з керівництвом університету, студентами та викладачами під час зустрічей, і експерти дійшли висновку, що її наявність є достатньою для досягнення результатів навчання.

Оскільки в будівлі немає ліфтів, а процедури надання допомоги студентам із проблемами мобільності не були перевірені, оскільки серед студентів, які наразі навчаються, немає осіб із такими проблемами, експерти рекомендують покращити доступність для студентів з інвалідністю. У випадку, якщо це неможливо через поточну воєнну ситуацію, доцільно розмістити на видному місці інформацію про те, хто може надати допомогу та як її можна отримати.

Під час обговорень зі студентами та випускниками учасники висловили високий рівень задоволеності консультаціями та підтримкою, які надає університет. Студенти та випускники повідомили, що викладачі є доступними для спілкування та з ними легко зв'язатися, а також що загалом у невеликих навчальних групах існує дуже добра взаємодія. Контакт із викладачами в деяких випадках продовжується навіть після завершення студентами навчання. Студенти відчують, що в університеті їм надають дуже хороші консультації та підтримку.

3.6 Методи викладання та оцінювання здобувачів освіти

Методи навчання

Як зазначено у звіті самооцінювання, КаУ використовує різноманітні методи навчання для сприяння набуттю теоретичних знань і розвитку практичних навичок.

Навчання здійснюється у формі аудиторних занять, таких як лекції, практичні заняття та семінари, а також позааудиторної роботи, зокрема самостійного навчання, проєктної роботи, курсових робіт та індивідуальних завдань. Результати навчання досягаються шляхом поєднання теоретичної підготовки (лекції, семінари, практичні заняття в малих групах, самостійна робота з підручниками та науковою літературою, консультації з викладачами, підготовка курсових і кваліфікаційних робіт) та практичних завдань, таких як практична підготовка, дискусії, рольові ігри, тестування, методи навчання на робочому місці та мозковий штурм. Також залучаються гостьові лектори.

Форми і методи навчання добираються відповідно до змісту та специфіки відповідних курсів (навчальних дисциплін). Наприклад:

- курс «Сольфеджіо та музична грамота» і курс «Літургійна практика» (бакалаврський рівень) мають переважно практичне спрямування;
- курс «Візантологія» (магістерський рівень) є переважно теоретичним, оскільки належить до сфери медієвістики, інтегрує знання з історії, археології, філології та історії мистецтва і досліджує візантійську цивілізацію в найширшому розумінні;
- «Науковий семінар» (для здобувачів ступеня доктора філософії (PhD)) проводиться переважно у форматі дискусії та має характер наукового колоквиуму, оскільки його метою є навчити докторантів

II Звіт про оцінювання експертної групи

3 Оцінювання освітньої програми / освітніх програм

представляти власні наукові дослідження, виступати з науковими доповідями та презентаціями, брати участь у наукових дискусіях і виступати офіційними опонентами.

Університет застосовує студентоцентризований, компетентнісний підхід, поєднуючи теорію і практику для формування професійних компетентностей. На бакалаврській програмі практична підготовка здійснюється через навчальну практику (6 кредитів ECTS, 4-й семестр, для набуття практичних навичок хорового співу та віктарного служіння) і виробничу практику (6 кредитів ECTS, 6-й семестр, для набуття практичного досвіду здійснення богослужінь). Магістерська освітня програма включає виробничу практику (8 кредитів ECTS, 2-й семестр, для вдосконалення навичок проведення богослужінь) та педагогічну практику (8 кредитів ECTS, 4-й семестр). Програма PhD також передбачає практику (8 кредитів ECTS, 4-й семестр).

Студенти беруть участь у наукових дослідженнях та наукових конференціях. Обов'язковим є виконання курсової роботи. На бакалаврській програмі вона виконується в межах навчальної дисципліни «Історія Православної Церкви України» (6-й семестр), а на магістерській програмі обов'язковою є міждисциплінарна курсова робота (3-й семестр).

Невід'ємною складовою програми PhD є дослідницький компонент, що передбачає проведення наукових досліджень в університеті, підготовку до публічного захисту дисертації за темою, визначеною кафедрою та затвердженою вченою радою, а також підготовку й публікацію статей за тематикою дисертаційного дослідження. Цей компонент реалізується через індивідуальний план наукової роботи кожного докторанта, у якому визначаються тема дослідження, науковий керівник, основні етапи виконання докторського дослідження, періоди звітування та пов'язані з цим елементи.

Методи оцінювання

Відповідно до звіту самооцінювання університет використовує різноманітні методи оцінювання. Когнітивні результати оцінюються за допомогою тестування та письмових екзаменів, тоді як практичні результати оцінюються за допомогою аналізу конкретних ситуацій (case studies) та підготовки документів. Комунікативні компетентності та етичні аспекти оцінюються за допомогою дебатів і рефлексивних есе, а професійна готовність – шляхом захисту звітів про проходження практики та атестаційних екзаменів

Поточне оцінювання включає усне опитування, дискусії, тестування, аналіз конкретних ситуацій (case studies), есе та участь у дебатах. Такі методи дають змогу оцінити теоретичні знання, критичне мислення та практичні навички протягом семестру.

Підсумкове оцінювання включає письмові або комбіновані екзамени, захист звітів про проходження практики та комплексний підсумковий екзамен. Такі форми підсумкового оцінювання підтверджують досягнення всіх програмних результатів навчання. Під час проходження практики студенти подають портфоліо та отримують оцінювання від керівників практики, що дає змогу підтвердити їхню готовність до професійної діяльності. Підсумкові оцінки визначаються шляхом поєднання результатів поточного оцінювання та підсумкового екзамену.

Відповідно до законодавства України бакалаврська та магістерська освітні програми завершуються підсумковим екзаменом. Виконання кваліфікаційної роботи не вимагається. Для здобувачів ступеня доктора філософії (PhD) підсумкове оцінювання проводиться відкрито і публічно у формі комплексного екзамену зі спеціальності та захисту дисертації.

Університет систематично застосовує шкалу оцінювання ECTS та видає додатки до диплома. Детальна інформація щодо оцінювання, виставлення оцінок і порядку оскарження результатів міститься на вебсайті університету та/або в силабусах. Основні нормативні документи, що регулюють процедуру проведення оцінювання, оприлюднені на вебсайті університету: <https://kau.com.ua/polojennya/>.

Методи оцінювання періодично переглядаються на основі опитувань заінтересованих сторін, відгуків роботодавців та результатів зовнішньої акредитації і, за необхідності, удосконалюються.

Оцінка експертів

Експерти вважають, що методи навчання та формати оцінювання, які використовуються в усіх освітніх програмах, добре підходять для оцінювання досягнення результатів навчання. У всіх освітніх програмах застосовується широкий спектр форм навчання та оцінювання. Загалом університету вдалося створити сучасне освітнє середовище, яке дуже добре відповідає специфіці предметної галузі.

Обрані форми навчання та оцінювання студентів добре узгоджуються із очікуваними результатами навчання освітніх програм та цілями окремих модулів. Освітні програми демонструють належний баланс між теоретичною підготовкою та практичними етапами. Для підготовки студентів магістерської програми до подальшого навчання на програмі PhD експерти рекомендують запровадити магістерську кваліфікаційну роботу в магістерській освітній програмі.

Положення, що регулюють процедури проведення оцінювання, були представлені та видаються прозорими й належними.

Студенти та випускники освітніх програм, які брали участь в онлайн-зустрічах, підтвердили, що навчальне навантаження за програмами є посильним. Вони особливо відзначили наявність можливостей для онлайн- та змішаного навчання, які дають змогу окремим студентам, що нині проходять службу у складі Збройних Сил України або проживають за кордоном у зв'язку з війною в Україні, продовжувати навчання.

3.7 Забезпечення якості

Університет подав свою Політику забезпечення якості разом з анкетами для різних опитувань (студентів першого курсу, студентів старших курсів, випускників, заінтересованих сторін (роботодавців і зовнішніх партнерів), науково-педагогічних працівників).

Відповідальність

Відповідно до Політики забезпечення якості, «керівництво Карпатського університету імені Августина Волошина бере на себе відповідальність за створення умов для реалізації Політики забезпечення якості. До її реалізації залучаються всі учасники освітнього процесу та структурні підрозділи Університету. Координацію, управління та контроль процесів забезпечення якості здійснюють ректорат, Вчена рада, посадові особи, відповідальні за забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності, деканати, гаранті освітніх програм, органи студентського самоврядування, а також інші дорадчі та робочі органи Університету».

Основна відповідальність за якість, зміст та реалізацію освітніх програм покладається на гаранта освітньої програми (науково-педагогічного працівника), відповідну кафедру та Вчену раду Університету. Гарант освітньої програми несе персональну відповідальність за розроблення, безперервне вдосконалення та моніторинг освітньої програми. Кафедри забезпечують навчально-методичну та кадрову підтримку, тоді як Вчена рада ухвалює остаточні рішення щодо затвердження, започаткування та закриття освітніх програм і несе інституційну відповідальність перед державою та Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти (НАЗЯВО).

Загальні процедури та положення

Відповідно до звіту самооцінювання, КаУ застосовує цикл PDCA (Plan–Do–Check–Act - «Плануй–Виконуй–Перевірй–Дій») на всіх рівнях управління якістю. Це включає стратегічне планування, реалізацію освітньої та дослідницької діяльності, регулярний моніторинг і оцінювання, а також запровадження коригувальних і запобіжних заходів.

Університет збирає та аналізує дані оцінювання навчальних курсів, опитувань щодо задоволеності студентів, відгуків випускників і роботодавців, а також внутрішніх показників діяльності для інформування процесів розвитку освітніх програм і розподілу ресурсів.

Усі нормативні документи, критерії оцінювання та процедури оприлюднюються на вебсайті університету, забезпечуючи публічний доступ і прозорість.

Залучення заінтересованих сторін

Забезпечення якості та ухвалення рішень є спільними процесами, до яких залучаються як внутрішні, так і зовнішні заінтересовані сторони. До внутрішніх заінтересованих сторін належать академічний персонал, студенти (які беруть участь в опитуваннях та органах студентського самоврядування) і адміністрація університету. До зовнішніх заінтересованих сторін належать роботодавці (які надають відгуки та беруть участь у розробленні освітніх програм), НАЗЯВО (яке проводить зовнішню акредитацію) або, якщо не НАЗЯВО, іноземне акредитаційне агентство, таке як ZEVA, яке визнане НАЗЯВО, Міністерство освіти і науки (яке встановлює стандарти та здійснює ліцензування), а також випускники (які надають відгуки щодо успішності випускників і рівня задоволеності). Органи студентського самоврядування беруть активну участь в ухваленні рішень.

Застосовувані інструменти та методи

КаУ застосовує низку інструментів і методів для забезпечення якості, зокрема:

- регулярне оцінювання навчальних курсів і викладання шляхом анонімних опитувань студентів;
- моніторинг навчального навантаження студентів і навантаження працівників для забезпечення збалансованого розподілу ресурсів;
- опитування щодо задоволеності студентів, що охоплюють умови навчання, послуги підтримки та комунікацію;
- опитування випускників і роботодавців для оцінювання результатів працевлаштування та відповідності освіти потребам ринку праці;
- аналіз академічної успішності, результатів екзаменів і показників відрахування;
- самооцінювання освітніх програм і процесів управління;
- використання внутрішніх інформаційних систем для збору та аналізу даних.

Забезпечення якості освітніх програм: опитування та вжиті заходи

Університет систематично збирає та аналізує дані з різних джерел для забезпечення якості освітніх програм. Опитування студентів, випускників і роботодавців проводяться регулярно. Типові висновки включають необхідність оновлення навчальних матеріалів, розширення використання інтерактивних методів навчання та стандартизації критеріїв оцінювання. У відповідь КаУ переглянув силабуси курсів, розширив електронні ресурси, організував методичні семінари для працівників та запровадив механізми оперативного реагування на звернення студентів. Відгуки роботодавців призвели до посилення практичної спрямованості підготовки та розширення вибіркового курсів, що відповідають потребам ринку праці. Результати цього аналізу використовуються для перегляду навчальних планів, удосконалення методів навчання, розподілу ресурсів і планування професійного розвитку працівників.

КаУ має врегульовані процедури розгляду конфліктів і скарг, включаючи апеляції щодо результатів оцінювання. Студенти можуть подавати скарги через різні канали, включаючи конфіденційні механізми і захищені від несприятливих дій з боку викладачів.

Оцінка експертів

Система управління якістю в КаУ є прозорою та ґрунтується на доказових даних. Вона забезпечує безперервне вдосконалення якості освіти шляхом систематичного планування, залучення заінтересованих сторін, регулярного моніторингу та вжиття заходів у відповідь.

Система управління якістю університету включає регулярні опитування щодо навчальних курсів, навчального навантаження та загального рівня задоволеності студентів. До участі в опитуваннях також запрошуються випускники та інші заінтересовані сторони, зокрема роботодавці регіону.

3.8 Прозорість та публічна інформація

Відповідно до звіту самооцінювання, основні нормативні документи КаУ оприлюднені на вебсайті університету⁴. Наприклад, на вебсайті можна знайти критерії вступу та положення, що регулюють процес проведення екзаменів, включаючи «Положення про організацію освітнього процесу» (що визначає процедури проведення екзаменів), «Положення про оцінювання результатів навчання» (що містить детальний опис шкали оцінювання та ECTS) і «Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу» (правила щодо неприпустимості списування та плагіату).

Університет використовує свій вебсайт і засоби швидкої комунікації (наприклад, канали WhatsApp) для оперативних оновлень. Інформаційні стенди, бібліотечні ресурси та друковані методичні посібники є деякими з інших доступних джерел.

Оцінка експертів

Відповідно до звіту самооцінювання, основні нормативні документи КаУ оприлюднені на вебсайті університету⁵. Наприклад, критерії вступу та нормативні документи, що регулюють процес оцінювання, зокрема «Положення про організацію освітнього процесу» (визначає процедури проведення оцінювання), «Положення про оцінювання результатів навчання» (деталізує шкалу оцінювання та ECTS) та «Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу» (правила щодо неприпустимості списування та плагіату), можна знайти на вебсайті.

Університет використовує свій вебсайт та засоби швидкої комунікації (наприклад, канали WhatsApp) для оперативного інформування. Серед інших доступних джерел є інформаційні стенди, бібліотечні ресурси та друковані методичні посібники.

⁴ In Ukrainian language: <https://kau.com.ua/polojennya/>

⁵ (In Ukrainian language: <https://kau.com.ua/polojennya/>, last accessed 30 April 2026)

0 Додаток

1 Заява університету у відповідь на звіт експертів

Додаток

1. Заява університету у відповідь на звіт експертів

Заява та відгук Карпатського університету імені Августина Волошина щодо Звіту про акредитацію (Кластер «Богослов'я», ІР-1275)

У відповідь на звіт про акредитацію, поданий після візиту експертної групи 31 березня 2026 року, керівництво Карпатського університету імені Августина Волошина висловлює щиру подяку Експертній групі та представникам Комісії ZEVA за їх ґрунтовний аналіз, позитивну оцінку нашої освітньої діяльності та загальну рекомендацію щодо акредитації бакалаврської, магістерської програм та програми підготовки доктора філософії (PhD) з богослов'я строком на шість років без додаткових умов.

Відповідно до Вашого запрошення щодо виявлення будь-яких фактичних неточностей до підготовки остаточної версії звіту, ми уважно переглянули документ разом із робочими групами університету та просимо врахувати у звіті такі важливі виправлення й уточнення.

Інформація щодо ймовірної відсутності кваліфікаційних (дипломних) робіт на бакалаврському та магістерському рівнях (сторінка 4, абзац 4; сторінка 6, розділ 3.3.1; сторінка 24, абзац 5; сторінка 29, розділ 3.6)

У звіті зазначено: «Для завершення цих освітніх програм не вимагається написання кваліфікаційної роботи. Тому експерти рекомендують ... запровадити магістерську кваліфікаційну роботу». Також зазначено, що програми завершуються виключно підсумковим екзаменом.

Фактична ситуація:

Бакалаврська програма з богослов'я

Національний стандарт вищої освіти для бакалаврської освітньої програми за спеціальністю «Богослов'я», розділ VI «Форми атестації здобувачів вищої освіти» (<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/12/30/041-Bohoslovyia.bakalavr.30.12.21.pdf>) передбачає, що: «Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі комплексного кваліфікаційного іспиту або публічного захисту кваліфікаційної роботи».

Оскільки бакалаврська програма з богослов'я, що реалізується в нашому Університеті, має професійно орієнтовану та практичну спрямованість, було прийнято колегіальне рішення завершувати програму підсумковим кваліфікаційним екзаменом. На нашу думку, екзамен (особливо його практична складова) забезпечує більш ефективний спосіб оцінювання знань, компетентностей і професійних навичок студентів.

Водночас ми повністю усвідомлюємо, що набуття дослідницьких навичок, навичок аналізу та узагальнення є важливою складовою професійної підготовки у сфері вищої освіти, зокрема для студентів, які мають намір продовжити навчання на магістерському та докторському рівнях.

Саме тому навчальний план містить низку модулів, спеціально спрямованих на розвиток таких компетентностей. Зокрема, курси «Ділова українська мова та діловодство» та «Основи християнського віровчення» (вступ до спеціальності) включають модулі, присвячені основам академічного письма, тоді як курс «Антикорупція та доброчесність» забезпечує студентів знаннями щодо прав інтелектуальної власності, норм авторського права та пов'язаних із цим питань.

Крім того, самостійна робота студентів організована таким чином, що вони регулярно виконують невеликі дослідницькі завдання за визначеними темами, включаючи підготовку аналітичних доповідей, міні проєктів, презентацій із сучасних проблем, матеріалів конференцій тощо.

Навички методології досліджень та компетентності з академічного письма додатково розвиваються через підготовку курсової роботи в межах навчального курсу «Історія Православної Церкви України».

0 Додаток

1 Заява університету у відповідь на звіт експертів

Оскільки Університет зобов'язаний повністю дотримуватися національного стандарту освіти, неможливо одночасно запровадити як обов'язкові вимоги до завершення навчання і кваліфікаційний екзамен, і кваліфікаційну роботу. Тому пріоритет було надано кваліфікаційному екзаммену, тоді як дослідницьку діяльність було інтегровано у повсякденний освітній процес студентів як важливу, хоча й не надмірно масштабну, складову їхньої академічної підготовки.

Магістерська програма з богослов'я

Подібно до бакалаврської програми, магістерська програма з богослов'я в нашому Університеті завершується підсумковим кваліфікаційним іспитом, оскільки дана програма також розроблена з вираженою професійною та практичною спрямованістю. Наразі нормативні документи у сфері вищої освіти України не встановлюють чіткої вимоги щодо форми підсумкової атестації для магістерських програм з богослов'я.

Ми повністю усвідомлюємо, що більшість магістерських програм, які пропонуються університетами в Європі та на міжнародному рівні, завершуються підготовкою та захистом магістерської кваліфікаційної роботи. Водночас у межах української системи вищої освіти магістерські програми наразі поділяються на дві категорії:

- дослідницько орієнтовані магістерські програми (освітньо-наукові програми), які, як правило, завершуються як кваліфікаційним екзамном, так і підготовкою та захистом кваліфікаційної роботи;
- професійно орієнтовані магістерські програми (освітньо-професійні програми), які, як правило, завершуються виключно кваліфікаційним екзамном.

Саме ця відмінність стала основним обґрунтуванням для визначення форми підсумкової атестації у нашій магістерській програмі з богослов'я.

Водночас ми повністю визнаємо, що дослідницькі компетентності є невід'ємною складовою освіти на магістерському рівні. Відповідно, наш навчальний план включає курси «Методологія та організація наукового дослідження» та «Педагогіка вищої освіти» (який містить окремий модуль щодо наукової діяльності науково-педагогічних працівників і студентів), а також дослідницьку практику, що проводиться у відповідних організаціях та установах.

Студенти, які навчаються за магістерською програмою, також проходять курс «Антикорупція та доброчесність», у межах якого вони поглиблюють своє розуміння академічної етики, відповідального здійснення наукових досліджень та принципів академічної доброчесності.

Важливою обов'язковою складовою магістерської програми є виконання міждисциплінарної курсової роботи протягом другого року навчання. Цей проєкт розроблений як самостійне дослідницьке дослідження, присвячене складній та актуальній сучасній проблематиці. Студенти обирають тему самостійно та/або за консультації зі своїм науковим керівником.

Ми повністю поділяємо та високо оцінюємо рекомендацію експертної групи щодо «запровадження магістерської кваліфікаційної роботи». Ми докладемо всіх зусиль, щоб статус, вимоги, процедури підготовки, оформлення, оцінювання та захисту цього міждисциплінарного дослідницького проєкту були максимально наближені до тих, які зазвичай застосовуються до магістерської кваліфікаційної роботи.

Крім того, ми розглянемо можливість зазначення назви дослідницького проєкту в освітній документації випускника, зокрема в додатку до диплома магістра, включаючи розділ 4.3 «Відомості про програму, накопичені індивідуальні кредити та отримані бали / оцінки».

Рекомендація експертної групи стане важливим стимулом для більш комплексного вивчення цього питання, включаючи аналіз наявних магістерських програм з богослов'я в Україні та за кордоном, консультації з українськими та міжнародними академічними колегами, а також обговорення з відповідними заінтересованими сторонами.

[...]

0 Додаток

1 Заява університету у відповідь на звіт експертів

Коментарі Університету щодо рекомендацій експертів

Щодо інклюзивності та фізичної доступності будівель Університету (Рекомендація 3.1.1):

Як правильно зазначено експертною групою, будівля Університету наразі не має ліфтів. Однак серед студентів, які нині навчаються, немає осіб із документально підтвердженими порушеннями мобільності, які потребували б наявності таких засобів.

Беручи до уваги обмеження, спричинені чинним режимом воєнного стану в Україні, який суттєво обмежує можливість проведення масштабних реконструкційних робіт, ми повністю підтримуємо альтернативну рекомендацію експертів. Відповідно, найближчим часом при вході до будівлі Університету буде розміщено чітко видимі інформаційні таблички із зазначенням контактних даних та інструкцій щодо звернення по допомогу до визначених працівників.

Щодо відповідності Лісабонській конвенції про визнання (Рекомендація 3.1.1 та розділ 2):

Університет вдячний за уважний аналіз нашого внутрішнього Положення про визнання та зарахування результатів навчання. Ми погоджуємося із зауваженням експертів щодо необхідності більш чіткого відображення принципу презумпції визнання (тягаря доказування), відповідно до якого відповідальність за доведення наявності істотної відмінності у разі відмови у визнанні кредитів, отриманих за кордоном, покладається на заклад вищої освіти.

Відповідні зміни будуть внесені до внутрішніх нормативних документів Університету до початку наступного навчального року.

Керівництво Університету підтверджує, що в усіх інших аспектах звіт містить об'єктивне та всебічне відображення високої якості викладання в межах програм з богослов'я, добре розвиненої внутрішньої системи забезпечення якості, що ґрунтується на циклі PDCA, значної ролі цифровізації та змішаного навчання в умовах воєнного стану, а також унікального етнокультурного та міжконфесійного характеру Закарпатського регіону.

Ми просимо врахувати зазначені вище виправлення та уточнення в остаточній версії звіту, яка буде представлена Комісії з акредитації ZEVA.

З щирою повагою та в очікуванні подальшої плідної співпраці,

Від імені керівництва Карпатського університету ім. Августина Волошина

Тетяна Горват

Проректор з науково-педагогічної роботи та стратегічного менеджменту

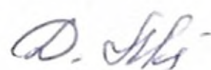
Переклад тексту цього документа з англійської мови на українську мову виконано мною

Проректор з науково-педагогічної роботи
та стратегічного менеджменту

Тетяна ГОРВАТ

Ректор

Марина ДУБ